

Wierność Kościołowi

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- ukazanie życia i działalności św. Andrzeja Boboli;
- uświadomienie roli męczeństwa w życiu Kościoła.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- swoimi słowami opisuje życie i działalność św. Andrzeja Boboli;
- wylicza przykłady innych świętych męczenników;
- podaje przykłady państw, w których chrześcijanie są prześladowani;
- podaje przykłady działań na rzecz prześladowanych chrześcijan.

Pojęcia i postaci

św. Andrzej Bobola, męczeństwo, prześladowania, heroiczność cnót.

Wartości

męczeństwo, wierność, heroiczność cnót.

Metody i środki

pogadanka, miniwykład lub prezentacja multimedialna, lub referat – do wyboru, quiz, miniwykład, praca z podręcznikiem, scenariusz filmu.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Fragment modlitwy papieża Franciszka o pokój i ustanie terroryzmu

Boże, Ojczye Odwieczny, wysłuchaj miłosiernie tej modlitwy, którą zanosimy do Ciebie spośród zgiełku i rozpaczycy świata. Przepętnieni nadzieją w Twoje nieskończone miłosierdzie, zawierając się wstawiennictwu Najświętszej Matki, wzmacnieni przykładem błogosławionych męczenników z Peru, Zbigniewa i Michała, których uczyniłeś odważnymi świadkami Ewangelii aż do przelania krwi, zwracamy się do Ciebie z wielką ufnością o dar pokoju i oddalenie od nas plagi terroryzmu. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

<https://wiedz.pl/2017/06/06/modlitwa-o-pokoj-i-ochrone-przed-terroryzmem/> (dostęp: 16.04.2021).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił opisać życie i działalność św. Andrzeja Boboli; będę znał innych świętych męczenników; będę potrafił podać przykłady państw, w których chrześcijanie są prześladowani; będę wiedział, co mogę zrobić na rzecz pokoju na świecie.

Metoda – pogadanka. W pierwszej części lekcji należy przedstawić młodzieży sylwetkę św. Andrzeja Boboli. Z uwagi na niezwykle brutalny charakter męczeńskiej śmierci św. Andrzeja Boboli i wiek uczniów należy delikatnie przedstawiać ten moment życia świętego. Wprowadzając w temat, trzeba przedstawić sytuację, która panowała w czasie powstania Chmielnickiego. Kozacy byli wieloetniczną grupą ludności, która zamieszkiwała stepy na południe od księstw ruskich. Proponuje się, aby nauczyciel do przedstawienia sylwetki św. Andrzeja Boboli wybrał: miniwykład, prezentację multimedialną lub referat wygłoszony przez uczniów. Niezależnie od wybranej metody należy uwzględnić:

- ówczesną sytuację historyczną,
- młodość świętego – jego pochodzenie i krótki opis rodziny,
- wykształcenie – tu należy również wytłumaczyć rolę języka greckiego w prawosławiu,
- działalność duszpasterską – trudną sytuację panującą na ziemiach, na których działał św. Andrzej Bobola; niekorzystny wpływ patologii społecznych, takich jak np. alkoholizm, na życie tamtejszych ludzi,
- męczeństwo.

Metoda – quiz. Najlepiej, aby pytania zostały wyświetlone na rzutniku, a uczniowie zapisywali jedynie oznaczenia odpowiedzi. Alternatywnie: klasę można podzielić na dwie drużyny, które będą ze sobą rywalizowały.

Quiz

1. Kiedy urodził się św. Andrzej Bobola?
 - A. 28 listopada 1591 r.
 - B. 30 listopada 1519 r.
 - C. 30 listopada 1591 r.
 - D. 30 listopada 1951 r.
2. Gdzie urodził się św. Andrzej Bobola?
 - A. W Krakowie.
 - B. W Warszawie.
 - C. W Sanoku.
 - D. W Strachocinie.
3. Okres, w którym żył św. Andrzeja Bobola był czasem...
 - A. ...licznych wojen.
 - B. ...pokoju i dobrobytu.
 - C. ...niedostatku spowodowanego klęską suszy.
 - D. ...pandemii.
4. Która dynastia władała za życia św. Andrzeja Boboli?
 - A. Andegawenowie.
 - B. Jagiellonowie.
 - C. Piastowie.
 - D. Wazowie.
5. Gdzie uczył się św. Andrzej Bobola?
 - A. Uczyła go rodzina i miejscowy ksiądz.
 - B. Na Uniwersytecie Jagiellońskim.
 - C. W szkole jezuickiej w Padwie.
 - D. W szkole jezuickiej w Wilnie.
6. Jakiego zgromadzenia był członkiem?
 - A. Jezuitów.
 - B. Dominikanów.
 - C. Franciszkanów.
 - D. Cystersów.

7. Ile lat miał św. Andrzej Bobola, kiedy przystąpił do jezuitów?
 - A. Miał 18 lat.
 - B. Miał 30 lat.
 - C. Miał 20 lat.
 - D. Miał 21 lat.
8. Czym się zajmował św. Andrzej Bobola w pierwszych latach kapłaństwa?
 - A. Był duszpasterzem chorych.
 - B. Uczył dzieci religii w Warszawie.
 - C. Był wikarym w parafii w Wilnie.
 - D. Był rektorem kościoła w Nieświeżu.
9. Przez swoją gorliwość duszpasterską św. Andrzej Bobola otrzymał tytuł „duszochwata”. Co oznaczało to słowo?
 - A. Chwiejny w duchu.
 - B. Sprawiedliwy w duchu.
 - C. Łowca dusz.
 - D. Pogromca niesprawiedliwości.
10. Św. Andrzej Bobola poniósł śmierć męczeńską z rąk...
 - A. ...Tatarów.
 - B. ...Rusinów.
 - C. ...Kozaków.
 - D. ...Szwedów.
11. Jak przedstawiany jest św. Andrzej Bobola w ikonografii?
 - A. Z mieczem.
 - B. W stroju więziennym.
 - C. W sutannie z włóczniami wbitymi w kark.
 - D. W stroju jezuitę z szablami wbitymi w kark lub jako wędrowiec.

Metoda – miniwykład. Po zakończeniu quizu nauczyciel podsumowuje tę część lekcji. Historia zna wielu innych świętych męczenników, ich przykłady należy podać uczniom. Nauczyciel mówi, że męczeństwo nie zdarzało się jedynie w dawnych czasach. Nawiązując do treści z poprzedniego roku szkolnego, przypomina uczniom, że również obecnie w niektórych państwach prześladowania chrześcijan są częścią codziennego życia. Nie powinniśmy się, na to zgadzać. Nauczyciel opisuje przypadek Asi Bibi, skazanej na śmierć za bluźnierstwo. Naciski społeczne ostatecznie doprowadziły do jej uwolnienia po wieloletnim więzieniu. Nale-

ży przybliżyć uczniom metody walki z niesprawiedliwym traktowaniem chrześcijan, w które mogą się włączyć uczniowie klas szóstych: podpisywanie petycji, rozsyłanie informacji w mediach społecznościowych, modlitwa i różne czuwania. Nauczyciel powinien wysłuchać pomysłów uczniów i zapisać je na tablicy.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie wykonują ćwiczenia z podręcznika.

Alternatywna propozycja realizacji

Metoda – scenariusz filmu. Uczniowie przygotowują scenariusz do serialu opowiadającego o życiu św. Andrzeja Boboli. Serial ma być podzielony na siedem odcinków. Uczniowie muszą nadać tytuł każdemu z odcinków i krótko opisać zarys jego fabuły.

Podsumowanie lekcji

Nauczyciel podsumowuje lekcję i sprawdza wiedzę uczniów. Pomocne będą następujące pytania i polecenia:

- A. Kim był św. Andrzej Bobola?
- B. Podaj przykłady innych świętych męczenników.
- C. Podaj przykłady państw, w których chrześcijanie są prześladowani.
- D. Podaj przykłady działań podejmowanych na rzecz prześladowanych chrześcijan.

Modlitwa na zakończenie

Kyrie, eleison, Chryste, eleison, Kyrie, eleison.

Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.

Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, módl się za nami.

Święta Boża Rodzicielko,

Królowo Męczenników,

Błogosławiony Wincenty, bohaterski obrońco wiary,

Błogosławiony Anicecie, wzorze prawdziwej mądrości i pobożności,

Błogosławiony Bartłomieju, modlący się za prześladowców,

*Błogostawiony Danielu, patronie apostołstwa świeckich,
Błogostawiony Filipie, mężny wyznawco Boga żywego,
Błogostawiony Ignacy, wzorze miłości bliźniego,
Błogostawiony Janie, wzorze ojca rodziny Bogiem silnej,
Błogostawiony Konstanty Bojko, wzorze uświęcenia przez pracę,
Błogostawiony Konstanty Łukaszuku, przykładzie życia dla innych,
Błogostawiony Łukaszu, wzorze miłości do Chrystusowego Kościoła,
Błogostawiony Maksymie, człowieku zawierzenia,
Błogostawiony Michale, odważny obrońco Kościoła,
Błogostawiony Onufry, żyjący na co dzień Eucharystią,
Bądź nam miłościw, przepuść nam, Panie.
Bądź nam miłościw, wysłuchaj nas, Panie.*

(...) Wszchemogący wieczny Boże, Ty Błogostawionemu Wincentemu i Jego Towarzyszom dałeś udział w męce Chrystusa, spraw, abyśmy wytrwale naśladowali ich męstwo w wyznawaniu wiary katolickiej i w budowaniu jedności Kościoła.

Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Litania do błogostawionych Męczenników z Pratulina (fragment)

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi;
- historia – początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów;
- geografia – geografia Europy.